

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

№12
2025

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 920 sahifa,
2-dekabr, 2025-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapijranovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalarini tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari nomzodi (PhD)
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayeva X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the Editorial Board of the newspapers "Yangi Uzbekiston" and "Pravda Vostoka", Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Candidate of Philological Sciences (PhD)

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

“Maktabgacha va maktab ta’limi” jurnali O‘zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro‘yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo‘yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo‘yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta’limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo‘yicha
ro‘yxatdan o‘tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Yangi O'zbekiston sharoitida ayollar ijtimoiy faolligini oshirishda psixologik motivatsiya va o'z-o'zini rivojlantirish strategiyalari	26
Xuseynova Abira Amanovna	
Pragmalinguodidactic Principles in Teaching English for Philologist Students and their Application in Intercultural Communication.....	31
Arzieva Bibi-Sanem Aynazarovna	
Metakognitiv ko'nikmalarni rivojlantirishga qaratilgan biologiya o'quv materiallarini loyihalash, joriy etish va samaradorligini baholash.....	35
Abdurasulova Gulrux Habibullayevna	
Oligofreniya holatida neyropsixologik tashxislar qo'llanilishining umumiy masalalari	40
Akramov Dostonbek Ikromjon o'g'li, Xojaliyeva Sarvinoz Elyorjon qizi	
Oliy ta'lim muassasalari talabalarida kreativ kompetensiyani rivojlantirish pedagogik muammo sifatida ...	44
Asatova Dildora Aslamovna	
Ingliz tili o'qish ko'nikmalarini takomillashtirishda autentik manbalarning roli.....	49
Bekmuratova Nargiza Arislanbayevna	
Insuldan keyingi nutqni tiklashda logopedik reabilitatsiya va nevrologik muolajalar integratsiyasi	52
Boltaboyeva Xurshida Sharofiddinovna	
The Concept of Symbols in Linguoculturology	56
Hamraqulova Gulandom Sodiq qizi	
Buyuk ipak yo'li xalqlari o'rtasidagi pedagogik va madaniy aloqalarning vujudga kelishi.....	59
Mirxalilova Nargiza Akbarovna	
Bo'lajak tarbiyachilarni bolalarni nutqini o'stirishga bo'lgan kasbiy-pedagogik tayyorgarligini o'stirish	63
Mitaliboyeva Dildora	
Koxlear implantli bolalarning eshituv–nutqiy faolligini oshirishda differensial yondashuv asosida korreksion-pedagogik ish	66
Nartayeva Shahoza Yulchibayevna	
Fasilitatsion yondashuv asosida kichik maktabgacha yoshdagi bolalarda adaptiv ko'nikmalarni rivojlantirishning psixologik-pedagogik mexanizmlari.....	71
Normatova Nilufar Komilovna	
Boshlang'ich sinflarda disgrafiyasi bo'lgan o'quvchilarda yozish kompetensiyalarini shakllantirishning ilmiy-nazariy asoslari (XIX–XXI asrlarda).....	76
Qaxxorova Saidaxon, Mamarajabova Zulfiya	
Raqamli texnologiyalar va onlayn platformalar orqali olimpiya ta'limini rivojlantirish: yoshlar orasida axloqiy va jismoniy madaniyatni oshirish	80
Qodirov Jurabek Mamatsimonovich	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida sun'iy intellekt bilim va savodxonligini rivojlantiradigan innovatsion jismoniy-interaktiv o'yinlar: pedagogik model.....	83
Quvonova Nodirabegim Shavkat qizi	
“Sab'ai sayyor” asarida qo'llangan onomastik birliklar haqida mulohazalar	87
Gadayev Oybek Yaxshiboyevich, Ravshanova Sharbatoy Rahmatilla qizi	
Ijtimoiy tarmoq shifokorlarining masofaviy konsultatsiyalari shaxs psixikasi va salomatligiga ta'siri	91
Askarova Nargiza Abdivaliyevna, Ravshanova Zarnigor Daminovna	
Talabalar ilmiy dunyoqarashini rivojlantirishda innovatsion ta'lim texnologiyalari va interfaol metodlardan foydalanish.....	95
Satvoldiyev Faxriddin Akbarali o'g'li	
Innovatsion ta'lim texnologiyalari orqali pedagoglarning kreativligini rivojlantirish	99
Saydullayeva Gulasal Umidjon qizi	
Maktabgacha yoshdagi bolalar motorikasini rivojlantirishning standart modeli	102
Sirojiddinova Xamidaxon Xasanboy qizi	
Bo'lajak o'qituvchilarning shaxslararo munosabat kompetensiyasini rivojlantirishning pedagogik shart-sharoitlari	106
Turg'unova Gulnoza Muhammadjonovna, Xodjiyeva Mahliyo	

Shaxsdagi mehnat motivatsiyasi samaradorligini ta'minlashga xizmat qiluvchi korrelyatsion bog'liqliklar tahlili	109
Xusanov Samariddin Maxmadaminovich	
Auditoriyadan tashqari musiqiy mashg'ulotlarni art-terapiya yordamida tashkil etish asoslari	112
Yarashev Jo'rabek To'rayevich	
Формирование творческого мышления школьников на уроках музыки	117
Габдульманова Ильнура Минисламовна	
Теоретико-методологические основы коллаборативного обучения, кооперативных подходов и интерактивных педагогических методов	119
Жураева Мафтуна Бахтиёр кизи	
Педагогическое колесо как инструмент формирования цифровой компетентности будущих педагогов дошкольного образования.....	124
Урзова М. Б., Усманова У. Б.	
Особенности гражданского воспитания обучающихся в системе “школа–махалла” в Узбекистане ..	130
Хайдаров Шавкат Шамсиддин угли	
Педагогические условия формирования языковой грамотности у учащихся с тяжелыми нарушениями речи.....	135
Юсупова Зулайхо Бахром кизи	
Valeologik tarbiyada o'yin texnologiyalarining ahamiyati.....	139
Berkinova Charos Islomovna	
O'quvchilarda faol fuqarolik kompetensiyasi tushunchasi, mazmuni va shakllanishi	142
Buvorayeva Gulruh Shoikrom qizi	
Boshlang'ich ta'limda STEAM yondashuvi asosida o'qitishning didaktik imkoniyatlari	145
Cho'tboyeva Munisxon Eshpo'lat qizi	
Tabiatga muhabbat: maktabgacha ta'limda milliy qadriyatlar va o'yinlar orqali ekologik tarbiya	150
Ergasheva Umriniso Komilovna	
Zamonaviy ta'lim – talabalar ijtimoiy intellektini shakllantirish omilidir.....	153
Ermatova Gulnoz Pirimovna	
O'zbekistonning eng yangi tarixi fanini o'qitishda pedagogik texnologiyaning o'rni	156
Gazibekova Feruza Hakimovna	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining raqamli texnologiyalar muhitida tanqidiy va mustaqil fikrlashini rivojlantirish metodikasi	159
Haydarova Feruza Haydar qizi	
Talabalarda ma'naviy-axloqiy fazilatlar va sifatlarni shakllantirish mexanizmi.....	162
Jumanazarova Dilnoza Umurzaqovna	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning kasbga bo'lgan qiziqishlarini shakllantirishda interfaol metodlarni qo'llash texnologiyasi.....	165
Jumayeva Malika Aliyevna	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarda kasbiy-nutq madaniyatini rivojlantirish.....	168
Lutfetdinova Ra'no Xusnetdinovna	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda matematik rivojlanishga zamonaviy yondashuvlar va jahon tajribalari ..	172
Masharipova Barno Erkin qizi, Adilbayeva Dilnoza Adilbay qizi	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida til o'yinlari texnologiyalarining nazariy asoslari.....	175
Masharipova Dilfuza Muxammatjon qizi	
Maktabgacha ta'lim tarbiyachisi pedagogik faoliyatining o'ziga xosligi	178
Muhammadiyeva Feruza Turakulovna	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarini og'zaki va yozma nutqini rivojlantirishda aksiologik yondashuvdan foydalanish metodikasi.....	181
Muhiddinova Munira Xayrullayevna	
Boshlang'ich ta'lim jarayonida matematika fanini o'qitishda raqamli transformatsiya vositalaridan foydalanishning metodik paradigmasi	184
Narzullayeva Sevara Omonovna	
O'qituvchining muloqot madaniyatini shakllantirishning pedagogik-psixologik xususiyatlari	187
Nizamova Nodira Paxritdinovna	
Integrativ yondashuv asosida o'quvchilarning nutqiy kompetentligini rivojlantirishning mazmuniy izohlanishi	191
Oysha Qurbonova, Nodira Abduraimova	
Boshlang'ich ta'limda Finlandiya tajribasi	195
Nodira Sherboyeva	

Kutubxonachi kutubxona-axborot xizmati jarayonining yetakchi ishtirokchisi sifatida	198
O'ktam Nosirov	
Pedagogik ta'lim transformatsiyasida talabalarning tadqiqotchilik kompetensiyalarini rivojlantirish texnologiyasi.....	204
Rustamova Shoxista Omonjonovna	
Globallashuv sharoitida axborot-psixologik xavfsizlikni shakllantirish masalalari.....	208
Raxmatjonov Shoxjahon Dilshodbek o'g'li	
Talabalarga ingliz tilini o'qitishning zamonaviy innovatsion texnologiyalari	212
Sa'dullayeva Rushana	
Boshlang'ich sinf matematika darslarida o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirish	215
Saidova Dilbar Erkinovna	
Pedagog xodimlarda tolerantlik namoyon bo'lishining determinantlari.....	218
Sattorova Maxliyo Dilmurod qizi	
Kreativ metodlar orqali maktabgacha yoshdagi bolalarda kreativ tafakkur va fikrlashni rivojlantirish	223
Sultonboyeva Baxriniso Ilhomjon qizi	
Artpedagogika texnologiyalaridan foydalanib maktabgacha yoshdagi bolalarda dialogik nutqni rivojlantirish metodikasi	226
Xolmatova Fotima Baxtiyor qizi	
Boshlang'ich ta'limda yashil kompetensiyalarni shakllantirish yo'nalishlari.....	229
Yaqubova Shoira Tog'aymuratovna	
Emotsional intellektni rivojlantirishning nazariy asoslari.....	233
Yarmatov Raxmboy Baxramovich	
Boshlang'ich ta'limda o'quv veb-saytlari orqali til kompetentligini rivojlantirish	239
Zokirova Sohiba Muxtoraliyevna, Muxammadjonova Diyorabonu Muzaffarjon qizi	
Языковые изменения в русском языке XXI века: исследование новых слов, сленга, интернет-коммуникации, влияния англицизмов и глобализации на современный русский язык	242
Марупова Дилфуза Давроновна	
Oliy ta'limda talabalarning ilmiy-tadqiqot faoliyatining maqsad va vazifalari	247
F. R. Xosilova	
Boshlang'ich ta'lim texnologiya darslarida o'quvchilarni tabiiy materiallar bilan ishlashga o'rgatish	251
Kambarov Nodirjon Sattarovich, Nasirjanova Feruzaxon Alixon qizi	
Boshlang'ich ta'limda STEAM yondashuvining qo'llanilishi va uning samaradorligi.....	256
Abdulazizova Yulduz Abdujabbor qizi	
Tabiiy fanlarni o'qitishda STEAM yondashuvi asosida kreativlikni rivojlantirish metodikasi	259
Abdullayeva Dilrabo Fayzulla qizi	
Umumta'lim maktablarida o'quvchilarda shaxs ma'naviy qiyofasini shakllantirishning zamonaviy pedagogik texnologiyalari.....	262
Aliyeva Zuxra Tursunboyevna	
Yosh avlodni madaniy-tarixiy yondashuv asosida tarbiyalashda madaniy-ma'rifiy muassasalarning o'rni..	265
Aripov Shokirjon Olimovich	
Ta'limda yangi texnologiya: 4K modeli va uni amalga oshirish yo'llari.....	268
Avliyoqulova Nasiba Choriyevna	
Badiiy-tarixiy materiallarni ta'lim jarayoniga integratsiyalashning metodologik asoslari.....	272
Baratov Baxtiyorjon Qodirovich	
Bolaning maktabgacha ta'lim tashkilotiga moslashishida o'yinning roli.....	275
Barno Masharipova Erkin qizi, Zuhrobova Mahliyo Abdulatif qizi	
Boshlang'ich sinf o'qish savodxonligi darslarida integrativ yondoshuvdan foydalanish texnologiyasi	278
Ernazarova Laylo Abdusaitovna, Saidahmadova Gulrux Farrux qizi	
Bo'lajak tarbiyachilarda metarefleksiv fikrlashni rivojlantirishning psixologik-pedagogik asoslari	284
Ismailova Nilufar Isroildjanovna	
Semantic and Cross-Cultural Features of Food-Based Idioms in Karakalpak and English Languages.....	289
Jiemuratova Gulistan Koshkinbaevna	
Filolog talabalarida mustaqil fikrlash va qaror qabul qilishni rivojlantirishda metakognitiv yondashuvlarning didaktik mexanizmlari.....	292
Jo'rayeva Dilnoza Ro'zimat qizi	
Rivojlantiruvchi sohalar kompetensiyalariga integratsion yondashuv asosida maktabgacha yoshdagi bolalarni ma'naviy-axloqiy tarbiyalash texnologiyasini rivojlantirish	296
Jo'rayeva Zilola Sayfiddin qizi	

Psixologlar kasbiy komponentlarini rivojlantirishda matematik usullardan foydalanishning o'ziga xos xususiyatlari.....	302
Kuziyeva Dilnura Dilmurotovna	
O'zbekiston metodik maktabida sotsiolingvistik kompetensiyani shakllantirish bo'yicha olib borilgan ilmiy tadqiqotlar tahlili	306
Madaminova Gulzira Gulamkadirovna	
Maxsus pedagogika fanlarini o'qitishning nazariy-metodik asoslari	313
Maqsudova Nodira Alijonovna	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda metakognitiv ko'nikmalarni rivojlantirishda ertakterapiya texnologiyalaridan foydalanish metodikasi	317
Muxiddinova Dilfuza Sherdor qizi	
Nutq madaniyatini shakllantirishda o'qituvchi nutqining roli.....	320
N. Q. Olimova	
Boshlang'ich ta'lim jarayonida matematika fanini o'qitishda raqamli transformatsiya vositalaridan foydalanishning metodik paradigmasi	323
Narzullayeva Sevara Omonovna	
O'quvchilarda ekologik madaniyatni shakllantirish metodikasi	326
Normirzayeva Maftunaxon Ilyosjon qizi	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida tadqiqot faoliyatini rivojlantirishda intensiv ta'lim texnologiyalarining metodik asoslari.....	329
Oloqulova Farzona Umedillayevna	
Maktabgacha ta'lim yoshidagi giperaktiv bolalar bilan ishlashda pedagogik kompetentligini oshirish metodikasi.....	332
Raimqulova Sojida Abdusaid qizi	
Talabalarning tadqiqotchilik kompetensiyalarini shakllantirishning nazariy asoslari	335
Rustamova Shoxista Omonjonovna	
Inklyuziv ta'limni tashkil etishning xorijiy pedagogik amaliyotdagi modellari	339
Sultonova Zarina Uchqun qizi	
Xalq pedagogikasida ertaklarning tarbiyaviy va ma'naviy-ma'rifiy ahamiyati: ma'naviy begonalashuvga qarshi tarbiyaviy omil sifatida.....	343
To'xtasinova Farida Davlatali qizi	
B1 darajadagi talabalar uchun xorijiy tilni o'qitishda audiovizual texnologiyalar yordamida ta'lim samaradorligini oshirishning metodik asoslari	347
Toshpulatova Shaxsanam Xolmurodovna	
Kontekstli ta'lim va uning boshlang'ich ta'lim matematikasidagi ahamiyati haqida	350
Umarova Nigora Alisherovna	
Oiladagi psixologik muhitning o'spirinlarda to'liqsizlik kompleksi shakllanishiga ta'siri	353
Xalmuratova Dilorom Abdikarimovna	
Ta'limda faktcheking: misinformatsiya va dizinformatsiyaga qarshi kurashishning pedagogik asoslari	356
Xidirova Maftuna Ithom qizi	
Maktab o'quvchilarini falsafiy va dunyoqarashga tayyorlash omillari	362
Xo'shboqova Farida Komiljon qizi	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida nutq faoliyatini rivojlantirishning lingokognitiv asoslari	370
Xusanova Gulruxsor To'lqin qizi, Aliyeva Muhlis Baxodir qizi	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining nutqiy kompetensiyasini oshirish	374
Zokirova Sohibaxon Muxtaraliyevna, Erkinova Nazokatxon Anvarjon qizi	
Эффективность занятий кроссфитом в повышении уровня общей физической подготовленности слушателей института повышения квалификации МВД Республики Узбекистан	377
Албеков Шокир Адилбекович	
Роль торговых и кочевых маршрутов в формировании лингвокультурных заимствований между Хорезмом и Южной Сибирью.....	381
Сатымова Светлана Сатымовна	
Использование искусственного интеллекта в обучении русскому языку как иностранному: проблемы и решения.....	385
Ташева Дилором Салимовна	
Проблемы использования коммуникативного метода в преподавании русского языка студентам	389
Тоджибоева Наргиза Джумабоевна	

Maktab–oila–mahalla hamkorligining qizlar ijtimoiy faolligini oshirishga ta'siri	393
<i>Abdurazoqova Marg'uba Muxammad qizi</i>	
Ta'lim tizimida musiqiy madaniyatni takomillashtirishning metodologik imkoniyatlari.....	397
<i>Asqarova Xurshida A'zamjon qizi</i>	
Maktab biologiya kursini o'qitishda dars va darsdan tashqari mashg'ulotlarning o'zaro bog'liqligi asosida metodologik savodxonlikni shakllantirish.....	404
<i>Azimov Bekjon Ibrohimjon o'g'li</i>	
Oliy ta'lim tizimida iqtidorli talabalar bilan ishlash samaradorligini ta'minlash usullari.....	407
<i>Delov To'liqin Erkinovich</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarni badiiy asarlarni janriy xususiyatlariga ko'ra izohli o'qishga o'rgatish	410
<i>Gulmira Abdullayeva</i>	
O'zbekiston bokschilarining dunyo reytingida yetakchi o'rinlarni egallashining asosiy omillari	413
<i>Insapov Ismoil Tuychaliyevich</i>	
Improving Learners' Engagement Through Game-Based Techniques in Language Education	416
<i>Ismailova Ma'rifat Bakhrambek kizi</i>	
STEAM yondashuvi boshlang'ich ta'limda ijodiy fikrlashni rivojlantirishning zamonaviy kaliti sifatida	421
<i>Jo'rayeva Nasiba Komil qizi</i>	
O'quvchilarni milliy qadriyatlar asosida tarbiyalashning ijtimoiylashuvi	426
<i>Jo'rayeva Sayyora Vahobjon qizi</i>	
O'smirlarda xarakter aksentuatsiyasining o'ziga bo'lgan ishonch rivojlanishiga ta'sirining psixologik xususiyatlari	429
<i>Jurayev Xaydarjon Odilboyevich</i>	
O'spirinlarda agressiv xulqqa ta'sir qiluvchi omillar	433
<i>Konratbayeva Ayjamal Bazarbayevna</i>	
Rus va o'zbek tillarida chorvachilik terminlarining qiyosiy tahlili.....	436
<i>Kurbanova Guzal Abduraximovna</i>	
Texnologiya darslarida murakkab mexanizmlarni o'qitishning zamonaviy usullari	441
<i>Mamadaliyev Furqat Xolmamatovich</i>	
Umumta'lim maktab o'qituvchilarining sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish madaniyatini shakllantirish usullari	446
<i>Mamatova Fazilat Ixtiyorovna, Xolmirzayeva Zebo Ravshan qizi</i>	
Nutqda badiiy tasviriy vositalardan foydalanish yo'llari.....	450
<i>Murodova Farangis G'anisherovna</i>	
Kichik yoshdagi o'quvchilarning yozma savodxonligini oshirish yo'llari.....	454
<i>N. Abduvaliyeva, M. Odinajonova</i>	
Kichik maktab yoshidagi nutqida nuqsoni bo'lgan bolalar shaxslararo munosabatini korreksiyalashda ertak terapiyasidan foydalanish	458
<i>Nig'matova Nodirabegim Lutfillo qizi</i>	
Boshlang'ich sinf matematika darslarida o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirish	463
<i>O'rinova Ro'zigul Jumanazar qizi</i>	
Voleybol o'yinida blok qo'yish texnikasini o'rgatishda yangi pedagogik yondashuvlar	467
<i>Qambarov Kozimjon</i>	
Texnik yo'nalishda tahsil olayotgan talabalarga ingliz tilini o'qitishning yangi texnologiyalari	472
<i>Babayeva Gulnozaxon Latibjonovna</i>	
Maktabgacha ta'lim sifatini oshirishda pedagog malakasining roli	481
<i>Davlatova Dildora Nuriddinovna</i>	
Talabalarda sog'lom turmush tarzini rivojlantirishning pedagogik tamoyillari	485
<i>Davronov Nurzod Ismoilovich</i>	
Eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalar: toifalari va tasniflash mezonlari	490
<i>Djurayeva Sohiba Barat qizi</i>	
Blum taksonomiyasiga asoslanib boshlang'ich sinf o'quvchilarining og'zaki va yozma nutqini rivojlantirish usullari.....	495
<i>Husenova Aziza Sharipovna</i>	
Tabiiy fan darslari jarayonida o'quvchilarda loyihaviy ishlarni tashkil etish ko'nikmasini shakllantirish	498
<i>Matniyazova Diyora Jumanazarovna</i>	
Boshlang'ich ta'limni modernizatsiya qilishning asosiy yo'nalishlari: innovatsion taraqqiyot, metodik yangiliklar va istiqbollari	501
<i>Nazarova Mohigul Akmalovna, Asatova Mashhura Asomiddin qizi</i>	

Kasbiy pedagogikani shakllantirish va rivojlantirish masalalari	506
<i>Sanaqulov Xamroqul Rizaqulovich</i>	
O'qituvchining shaxsiy fazilatlari va suggestiv kompetentligining o'zaro bog'liqligi	513
<i>Shermatova Manzura Ikromjanovna</i>	
Tez qalamchizgilarda innovatsion texnologiyalarni qo'llash tajribasi	518
<i>Suyunov Navro'z Alisher o'g'li</i>	
Kognitiv tilshunoslik asosida boshlang'ich sinf o'quvchilarining nutqini rivojlantirish	523
<i>Teshabiyev Dilmurod Raxmadjonovich, Madazimova Muxlisa Abdurashid qizi</i>	
Kombinatorik masalalar asosida ijodiy topshiriqlarni tuzish va ularning o'quvchilarga ta'siri	526
<i>Toshboyeva Saida Rahmonberdiyevna, Yusupova Latofat Abduqodir qizi</i>	
Linguodidactic Foundations for Enhancing Professional Competence in Practice-Oriented Language Education	530
<i>Uktamova Navruza Botir qizi</i>	
Audiovizual usul qo'llanilganda o'quvchilarning til ko'nikmalaridagi o'zgarishlarni baholash	535
<i>Umarov Aziz Avazovich</i>	
Ona tili – ART texnologiya va kreativlik fanida so'z san'atining omili sifatida	540
<i>X. Sanaqulov, Sh. Nurmatova</i>	
Etnopedagogik yondashuvning boshlang'ich sinf o'quvchilarida ijtimoiylashuv jarayoniga ta'siri	543
<i>Xamroqulova Xilola Qosimjon qizi</i>	
Ajdodlarimiz o'g'itlari asosida o'quvchi-yoshlarda axloqiy sifatlarni shakllantirish texnologiyasi	547
<i>Xatamova Nilufar Xaydarovna</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida kreativ o'qish madaniyatini rivojlantirishda generativ sun'iy intellekt texnologiyalarining didaktik imkoniyatlari	550
<i>Xayitova Firuza Abdullayevna</i>	
Rivojlangan mamlakatlarda maktabgacha ta'limning mazmuni va tarixiy taraqqiyoti	554
<i>Yoziyeva Umida Lutfullayevna</i>	
O'quv vaziyatlarini loyihalash orqali talabalar o'quv faolligini oshirish	558
<i>Zakirova Dilfuza Sayidolimovna</i>	
O'quvchilar orasida jismoniy faollikni oshirish uchun yangi ilmiy yondashuvlar	561
<i>Zaynobidinov Dilshodbek Qobilovich</i>	
Активные методы обучения как коммуникационная основа современного урока	566
<i>Ахмедова Мукаддас Ходиматовна</i>	
Инклюзия как путь к равным возможностям: развитие системы образования Узбекистана	570
<i>Баротова Шохсанам Бахтиёр кизи, Мауш Ребия Джамshedовна, Мурадова Дилфуза Махмудовна</i>	
“Qurilish konstruksiyalari” fanini o'qitishda kasbiy-amaliy kompetentlikni rivojlantirish	576
<i>No'manova Soxiba Ergashboyevna</i>	
Креативный педагогический подход в музыкально-теоретических и практических занятиях по искусству макама	582
<i>Нурматова Фируза Муминовна</i>	
Система упражнений по методике обучения средствам речевой выразительности узбекского языка	587
<i>Фаттахова Д. А.</i>	
Oliy ta'limda kompetensiyaga asoslangan o'qitish modellari	592
<i>Ernazarov Alisher Ergashevich, Chinqulova Gulmehra</i>	
The Concept of Symbols in Linguoculturology	598
<i>Hamraqulova Gulandom Sodiq qizi</i>	
Raqamli o'yinlarga (mobile games) qaramlikning kognitiv samaradorlikka salbiy ta'siri	601
<i>Turamov Muhammadzohid Rustamjon o'g'li</i>	
OTM talabalarini vatanparvarlik ruhida tarbiyalash asosida ilmiy tadqiqot ishlariga yo'naltirishning zamonaviy metodlari	605
<i>Sobirov Zahriddin Sadriddinovich</i>	
Boshlang'ich sinflarda o'quvchilarda kiriyativlikni rivojlantirish	609
<i>Qo'chqarov Mirzavali Qo'zibayevich</i>	
Maktabgacha ta'lim muassasalari tarbiyalanuvchilarining axloqiy tarbiyasini shakllantirish	613
<i>Yaqubova Dinora Bahodirovna</i>	
Zamonaviy ta'lim tizimida AR (Augmented Reality) texnologiyalarining qo'llanilishi	617
<i>Abdumo'minov Burxonjon Sunnatillo o'g'li</i>	

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS	The Role of Psychological Support in the Formation of Students' Socio-Emotional Competence in Preschool Education ..... 622 Kamol'dinova Diyora Jaloliddin qizi
	Raqamli ta'lim muhitida o'quvchilarning mantiqiy tafakkurini rivojlantirish metodikasi ..... 626 Xudoynazarova Moxira Xakimovna
	Zamonaviy ta'lim jarayonida talabalarda tanqidiy fikrlash qobiliyatini metodlar orqali rivojlantirish ..... 629 Ro'zmetov Ravshan Sharipbayevich
	Bo'lajak tarbiyachilarda muloqot madaniyatini tarbiyalash ..... 633 Uljayeva Sevara Abdirazzoqovna
	Kompetensiyaviy yondashuvga asoslangan zamonaviy darsliklar tuzilishi va mazmuni ..... 638 Po'latova Marjona Inomjon qizi
	STEAM ta'lim texnologiyasini maktabgacha ta'limida qo'llash bo'yicha xorijiy tajribalar ..... 643 Saidova Nigora Olimovna, Pirmatova Zaynabxon Elmurod qizi
	Raqamli texnologiyalar vositasida bo'lajak tarbiyachilarning pedagogik muloqot madaniyatini rivojlantirish ..... 646 Ergasheva Sunbula Baxtiyor qizi
	O'quvchilarda ijtimoiy tarmoqlarga qaramlikning shakllanishi va uning dolzarb muammolari ..... 650 Gapparova Mastona Safaraliyevna
	Adabiyot darslarini o'qitishda 5E modelidan foydalanish ..... 654 Abdiraupova Zarnigor Abdinabi qizi
	Oliy ta'limda kompetensiyaga asoslangan o'qitish modellari ..... 657 Ernazarov Alisher Ergashovich, Chinqulova Gulmehra
	Traditional Techniques and Modern Approaches in the Production of National Costumes ..... 665 Jabborova Dilshoda Xolmamat qizi
	Pedagogik platformalar va kognitiv-didaktik yondashuvlar integratsiyasi yordamida talabalarning kasbiy tayyorgarlik tizimini yangi bosqichga olib chiqish ..... 668 Raxmonov Omadjon Mamasidiq o'g'li
	Aqli zaif o'quvchilarda disgrafiyani bartaraf etishda assistiv texnologiyalarning ahamiyati ..... 672 Usmonov Umid Allayorivich
	Boshlang'ich sinf o'quvchilarida tayanch hayotiy kompetensiyalarni shakllantirish ..... 676 Adizova Nigora Baxtiyorovna, Akbarova Sarvinoz Sadriddinovna
	Tadqiqotchilik kompetentligi pedagogik muammo sifatida ..... 681 Ergashev Nozim Nabiyeovich
	Teaching Reading to Young Learners: Essential Principles for Primary School Teachers ..... 684 Toshtanova Maftuna Xamidjon qizi
	Tarmoq qurilmalari va tizimlarini boshqarish modulini o'qitish orqali o'quvchilarni kasbiy faoliyatga tayyorlash ..... 687 Karimova Charos Abduhalim qizi
	Maktabgacha yoshdagi bolalarda og'zaki nutq rivojlanishining psixolingvistik asoslari ..... 691 Musayeva Nafisa Kudratovna, Muxammadova Saodat Muzaffar qizi
	"Kasbiy ma'naviyat" fani bo'lajak pedagoglarda ma'naviy-axloqiy kompetensiyalarni intensiv rivojlantirish omili ..... 695 Ismoilov Yoqubjon Quchqarboyevich
	Yapon tilini o'rgatishda talabalarning gapirish ko'nikmasini rivojlantirish: tamoyillar, bosqichlar va innovatsion usullar ..... 699 Baqoyev Navro'zjon Abdullo o'g'li
	Texnologik ta'lim jarayonida ixtirochilik va loyihalashtirish kompetensiyalarini rivojlantirishning pedagogik asoslari ..... 705 Zokirova Nargiza Akbarjonovna
	Bo'lajak pedagoglarda kasbiy kompetentlikni shakllantirishning psixologik asoslari ..... 710 Eshnazarova Farida Jo'raqulovna
	Ta'lim islohotlari sharoitida genderni yo'naltirilgan ta'limni tashkil etishning o'ziga xos xususiyatlari ..... 714 Yaxyayeva Sojida Abduraximovna
	Ko'rsatish olmoshlarining vazifaviy uslublarda qo'llanilishi ..... 718 Berdiyeva Malika
	Nazorat turlari orqali o'quvchilarning savodxonlik kompensatsiyasini shakllantirish ..... 721 Xoldarova Irodaxon Valijonovna, Jo'rayeva Shodiya Kenjaali qizi

Zamonaviy boshlang'ich ta'limni modernizatsiya qilish sharoitida o'quvchilarda lug'atlar bilan ishlash kompetensiyalarini rivojlantirish metodikasi	726
Buvajonova Mohiraxon Usmonali qizi	
Boshlang'ich ta'limni modernizatsiya qilishning asosiy yo'nalishlari: innovatsion taraqqiyot, metodik yangiliklar va istiqbollari	731
Nazarova Mohigul Akmalovna	
Maktab va pedagogika institutlari o'rtasida amaliyotga yo'naltirilgan dual ta'lim modelini takomillashtirish: muammolar va yechimlar	736
Arabova Muxiba Bazarovna	
Помощь советского государства в подготовке кадров для арабских государств	740
Хомидова Камола	
Место Узбекистана в развитии культурной сферы Советского союза во второй половине XX века ..	744
Бекназаров Собиржон	
Toshkent xalqaro kinofestivallarining Arab davlatlari va Afrika mamlakatlari kinosan'atida tutgan o'rni	748
Sharifov Shoxjaxon To'liqinjon o'g'li	
Ekonometrika fanini o'qitishda sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanishning nazariy asoslari va istiqbollari	752
Bobonorova Qundizxon Quralbay qizi	
O'quvchi faolligini oshirishda jadid maktablari tajribasi va faol ta'lim metodlarining integrativ qo'llanilishi ..	759
Bobonazarov Orif Abrayqulovich	
Влияние гендерной лингвистики на развитие психолингвистических исследований в Узбекистане ..	764
Мусаева Елена Казимовна	
Psixik rivojlanishni tashxislashda psixofiziologik usullardan foydalanish samaradorligi	767
Sh. L. Rahmonova	
Boshlang'ich sinf matematika darslarida o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirish	770
Saidova Dilbar Erkinovna	
Ingliz tili o'qitishda integrativ (CLIL) texnologiyasining boshlang'ich sinf o'quvchilari uchun mos modellarini ishlab chiqish	773
Xakimova Xosiyat Jurayevna	
Rivojlangan mamlakatlar ta'lim tizimida talabalarni kasbiy faoliyatga tayyorlashda sun'iy intellektdan foydalanish usullari	776
Mirzayeva Faroxat Odiljonovna, Odiljonova Shoxsanam Abdug'appon qizi	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida jismoniy sifatlarni rivojlantirishda innovatsion o'yin metodlarining ahamiyati	785
Ikromov Ilxom Muxamadrasimovich	
Tabiat tasvirining adabiy janrlarga ko'ra o'ziga xosliklari	790
Fozilova Mohigul Farxodovna	
Методические подходы к развитию прагматической компетентности старшеклассников на основе чтения аутентичных материалов	794
Исаматдинова Машхура Икромжон кизи	
O'zbek tilida "zahar" konseptining leksik-semantik va pragmatik xususiyatlari	799
Shokirov Sherhali Ibrohimovich, Baxramov Xabibillo Sadikovich	
Integrativ modulli o'qitish tizimi samaradorligining miqdoriy va sifat tahlili	803
Nurmanova Nazira	
Sog'lom turmush tarzi ko'nikmalarini shakllantirishda STEAM ta'lim texnologiyalaridan foydalanishning ahamiyati	807
Toshova Shaxnoza Tojinorovna	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining boshlang'ich sinf o'quvchilariga harakatga doir masalalarni klaster metodida o'rgatish	811
Badalov Dilmurod Abdixalilovich	
Ona tili darslarida o'quv lug'atlaridan foydalanishning o'quvchilarning og'zaki nutq kompetensiyasini rivojlantirishdagi didaktik asoslari	817
Ahmedova Adiba Ulug'bek qizi	
Philosophical Aspects and Analysis of the Regularities of the Formation of Geo-Economic Thinking	822
Ubaydullayev Islomjon Abdullayevich	
Bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarini sun'iy intellekt texnologiyalaridan samarali foydalanishga tayyorlashning pedagogik asoslari	826
Xudayqulova Fazilat Bo'riyevna	

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

Boshlang'ich ta'lim va tarbiya jarayonida o'quvchilarning kommunikativ kompetensiyasini shakllantirishda ommaviy axborot vositalarining (Media/Mass Communication) roli.....	831
Bo'ronova Dilrabo Ne'matullayevna	
Inkluziv maktab sharoitida kichik maktab yoshidagi bolalarda ijtimoiy-perseptiv tajribani shakllantirish	835
Karimova Zulfiya Abduraxmanovna	
TEACCH konsepsiyasi – autizm va kommunikativ buzilishlari bo'lgan bolalarni davolash va o'qitish dasturi.....	839
Murodova Sarvigul Raxim qizi	
Модернизация кадровой политики дошкольных учреждений через инновационные мониторинговые механизмы	843
Ким Нигора Каримовна	
Bo'lajak tarbiya fani o'qituvchilarining metodik kompetentligini ergonomik yondashuv asosida rivojlantirish	847
Usmonova Xafiza	
Pedagogik improvizatsiya asosida talabalar o'quv faoliyatini rivojlantirishning pedagogik strategiyalari	852
Ergasheva Muhayyoxon G'anijonovna	
Talabalar orasida ilmiy-pedagogik tadqiqotlarni tashkil etish va o'tkazish	857
Nurmatova Madina Odiljon qizi, Qo'shoqova Farangiz Azizbek qizi	
O'quvchi-yoshlarni oilaga nisbatan ma'naviy-axloqiy va qadriyatli munosabatlarga tayyorlash – ijtimoiy-pedagogik zaruriyat sifatida	861
Xaydarov Oxunjon Murodjonovich	
Talabalarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishda mustaqil ta'limning ilmiy-metodik ahamiyati	866
B. Normamatova	
Talabalarda pedagogik e'tiqodni shakllantirishning variativ modeli va uning asosiy komponentlari	869
Bahranova Hulkar Bahran qizi	
Konvensial yondashuv asosida talabalarni mustaqil ta'lim olish samaradorligining didaktik imkoniyatlarini rivojlantirish.....	872
Berdiyev Bahodir Ravshanovich	
Kontekstli yondashuvga asoslangan o'quv-ijodiy faoliyatning turlari	875
Botirova Zilola Nodirovna	
Raqamli texnologiyalar vositasida bo'lajak tarbiyachilarning pedagogik muloqot madaniyatini rivojlantirish.....	878
Ergasheva Sunbula Baxtiyor qizi	
Boshlang'ich sinflarida ta'lim o'quvchilarga sonlar haqida ma'lumot berish	882
Hakimova Zulfizar Umrzoq qizi	
Biologiya ta'limida elektron ta'lim (E-Learning) va aralash ta'lim (Blended Learning) texnologiyalarining samaradorligini tahlil qilish.....	886
Kozimov Akbarjon A'zamjon o'g'li	
Alisher Navoiy asarlarida ma'naviy-axloqiy tarbiyaga oid fikrlari tahlili.....	891
M. Ibragimova	
Integratsiyalashgan dars ta'limiy faoliyat samaradaorligini ta'minlovchi muhim omil sifatida	894
Mahmatqulova Xosiyat Bobomurod qizi	
Tarbiyalanuvchilarni xalq og'zaki ijodi namunalari asosida ma'naviy-axloqiy tarbiyalashning mazmunini ochib berish.....	897
Murodillayeva Durdona Dilmurodovna	
Sun'iy intellekt davrida bolalar adabiyoti: raqamli qahramonlar, interaktiv ertaklar va bolaning ijodiy tafakkuri rivoji	900
Normurodova Nigora Abdusattorovna, Sharipova Iroda Rashid qizi	
Qadimgi va o'rta asr mutafakkirlarining matematika fanining shakllanishi va rivojlanishidagi o'rni	903
Quvvatova Ozoda Gulbek qizi	
Shaxs xolistik rivojlanishi – psixologik-pedagogik muammo sifatida	906
Rashidova Xurriyat Sulaymonovna	
Bolalarda elementar matematik tasavvurlarni shakllantirishning psixologik-pedagogik asoslari.....	908
Ravshanova Kamola Toxirovna	
Matematikaga rivojiga ulkan hissa qo'shgan olimlar	911
To'rayeva Kamola Vosidjon qizi	

Umumiy o'rta ta'limda mexanika masalalarini yechish metodikasi va o'qitish jarayonining didaktik asoslari	914
Toxirova Maxfuzaxon Otaqo'ziyevna	
Bo'lajak maktabgacha ta'lim tashkilotlari tarbiyachi-pedagogalarining kasbiy-axloqiy kompetentligini rivojlantirish	916
Xabibullayeva Sayyoraxon Maxamadali qizi	

BO'LAJAK BOSHLANG'ICH TA'LIM O'QITUVCHILARINI SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARIDAN SAMARALI FOYDALANISHGA TAYYORLASHNING PEDAGOGIK ASOSLARI

Xudayqulova Fazilat Bo'riyevna

Chirchiq davlat pedagogika iniversiteti
Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim nazariyasi
va amaliyoti kafedrasini o'qituvchisi

Annotatsiya: Maqolada bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini sun'iy intellekt (SI) texnologiyalaridan samarali foydalanishga tayyorlashning pedagogik asoslari yoritilgan. Sun'iy intellekt texnologiyalarining boshlang'ich ta'lim jarayonidagi didaktik va pedagogik imkoniyatlari tahlil qilinib, ularni o'quv jarayoniga integratsiyalash zaruriyati ilmiy asoslangan. Tadqiqot jarayonida bo'lajak o'qituvchilarda texnologik, pedagogik-didaktik hamda axloqiy-huquqiy kompetensiyalarni shakllantirish masalalariga alohida e'tibor qaratilgan. Finlandiya, Singapur va AQSh ta'lim tizimlaridagi ilg'or tajribalar O'zbekiston Respublikasining boshlang'ich ta'lim tizimi bilan qiyosiy tahlil qilingan. Tadqiqot natijalari sun'iy intellekt asosidagi pedagogik tayyorgarlik o'quvchilarning o'zlashtirish darajasini 18–25 % ga oshirishi va o'qituvchining mehnat vaqtini 30 % gacha tejash imkonini berishini ko'rsatadi. Ushbu xulosalar bo'lajak o'qituvchilarni zamonaviy raqamli ta'lim muhitida kasbiy faoliyatga tayyorlashda muhim ilmiy-amaliy ahamiyatga ega.

Kalit so'zlar: sun'iy intellekt, boshlang'ich ta'lim, bo'lajak o'qituvchi, pedagogik tayyorgarlik, raqamli kompetensiya, shaxsiylashtirilgan ta'lim.

Abstract: The article examines the pedagogical foundations for preparing future primary school teachers for the effective use of artificial intelligence (AI) technologies. The didactic and pedagogical potential of artificial intelligence applications in the primary education process is analyzed, and the necessity of their integration into teaching and learning practices is scientifically substantiated. Throughout the study, particular attention is given to the development of technological, pedagogical-didactic, and ethical-legal competences among prospective teachers. A comparative analysis of best practices in the education systems of Finland, Singapore, and the United States is conducted in relation to the primary education system of the Republic of Uzbekistan. The findings indicate that pedagogical training based on artificial intelligence technologies contributes to an increase in students' learning achievement levels by 18–25 % and enables a reduction in teachers' workload by up to 30 %. The conclusions drawn have significant scientific and practical value for preparing future teachers for professional practice in a modern digital educational environment.

Key words: artificial intelligence, primary education, future teacher, pedagogical training, digital competence, personalized learning.

Аннотация: В статье раскрываются педагогические основы подготовки будущих учителей начальных классов к эффективному использованию технологий искусственного интеллекта (ИИ). Проанализированы дидактические и педагогические возможности применения искусственного интеллекта в образовательном процессе начальной школы, а также научно обоснована необходимость его интеграции в обучение. В ходе исследования особое внимание уделено формированию у будущих учителей технологических, педагогико-дидактических и этико-правовых компетенций. Проведён сравнительный анализ передового опыта систем образования Финляндии, Сингапура и США с системой начального образования Республики Узбекистан. Полученные результаты свидетельствуют о том, что педагогическая подготовка на основе технологий искусственного интеллекта способствует повышению уровня учебных достижений обучающихся на 18–25 % и позволяет сократить затраты рабочего времени учителя до 30 %. Сделанные выводы имеют важное научно-практическое значение для подготовки будущих учителей к профессиональной деятельности в условиях современной цифровой образовательной среды.

Ключевые слова: искусственный интеллект, начальное образование, будущий учитель, педагогическая подготовка, цифровая компетентность, персонализированное обучение.

KIRISH

Zamonaviy ta'lim tizimi jadal raqamlashtirish va sun'iy intellekt texnologiyalarining joriy etilishi bilan tavsiflanmoqda. Ta'lim jarayonining mazmuni, shakl va metodlari tubdan o'zgarib, o'qituvchidan nafaqat predmet bilimlariga, balki raqamli va intellektual texnologiyalar bilan ishlash bo'yicha yuqori darajadagi kasbiy kompetensiyalarni ham talab etmoqda. Ayniqsa, boshlang'ich ta'lim bosqichi uchun bu masala alohida ahamiyat kasb etib, mazkur bosqichda o'quvchilarning bilish faoliyati, tanqidiy fikrlash va mustaqil o'rganish ko'nikmalari shakllantiriladi. Shu nuqtai nazardan, bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarini sun'iy intellekt texnologiyalaridan samarali foydalanishga tayyorlash dolzarb ilmiy-pedagogik muammo sifatida namoyon bo'lmoqda.

O'zbekiston Respublikasi ta'lim tizimida so'nggi yillarda raqamli transformatsiyani amalga oshirish, axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini institutsionallashtirish va pedagoglarning raqamli savodxonlik darajasini oshirishga qaratilgan bir qator davlat strategiyalari tizimli ravishda amalga oshirilmoqda.

Xususan, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 5-oktabrdagi "Raqamli O'zbekiston – 2030" strategiyasini tasdiqlash va uni samarali amalga oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF–6079-son¹ Farmoni, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 6-noyabrdagi "O'zbekistonning yangi taraqqiyot davrida ta'lim-tarbiya va ilm-fan sohalarini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF–6108-son² Farmoni, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 7-avgustdagi "O'zbekiston Respublikasida uzluksiz boshlang'ich, o'rta hamda o'rta maxsus professional ta'lim tizimini tartibga soluvchi normativ-huquqiy hujjatlarni tasdiqlash to'g'risida"gi 466–son³ qarori, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 17-fevraldagi "Sun'iy intellekt texnologiyalarini jadal joriy etish uchun shart-sharoitlar yaratish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ–4996-son⁴ qarori, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 26-avgustdagi "Sun'iy intellekt texnologiyalarini qo'llash bo'yicha maxsus rejimni joriy qilish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ–5234-son⁵ qarori, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 29-noyabrdagi "Sun'iy intellekt texnologiyalarini qo'llab-quvvatlash uchun maxsus rejim tashkil etish va uning faoliyatini yo'lga qo'yish tartibi to'g'risidagi nizomni tasdiqlash haqida"gi 717-son⁶ qarori, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 14-oktabrdagi "Sun'iy intellekt texnologiyalarini 2030-yilga qadar rivojlantirish strategiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi PQ–358-son⁷ qarori, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025-yil 22-oktabrdagi "Sun'iy intellekt texnologiyalarini yanada rivojlantirishga oid qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PF–189-son⁸ Farmoni hamda O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025-yil 30-oktabrdagi "Sun'iy intellekt texnologiyalariga asoslangan loyihalarni qo'llab-quvvatlashga oid qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PQ–320-son⁹ qarorlarida ushbu yo'nalishda muhim vazifalar belgilab berilgan.

Hozirgi kunda sun'iy intellekt texnologiyalari ta'lim jarayonida shaxsiylashtirilgan o'qitishni tashkil etish, o'quvchilarning individual ehtiyojlarini aniqlash, baholash jarayonlarini avtomatlashtirish hamda o'qituvchi faoliyatini optimallashtirish imkonini bermoqda. Biroq mavjud amaliyot shuni ko'rsatadiki, bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarining aksariyati sun'iy intellekt asosidagi ta'limiy vositalarni pedagogik maqsadlarga muvofiq tanlash va samarali qo'llash bo'yicha yetarli tayyorgarlikka ega emas. Ushbu holat pedagog kadrlar tayyorlash tizimida mazkur muammoni ilmiy asosda hal etish zaruratini yuzaga keltiradi.

Mazkur tadqiqotning maqsadi bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarini sun'iy intellekt texnologiyalaridan samarali foydalanishga tayyorlashning pedagogik asoslarini aniqlash va ularni ilmiy jihatdan asoslab berishdan iborat. Tadqiqot vazifalari quyidagilardan iborat: sun'iy intellekt texnologiyalarining boshlang'ich ta'limdagi pedagogik imkoniyatlarini tahlil qilish; bo'lajak o'qituvchilarda zarur texnologik, pedagogik-didaktik hamda axlo-

1 O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020–yil 5–oktabrdagi "Raqamli O'zbekiston – 2030" strategiyasini tasdiqlash va uni samarali amalga oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF–6079–son Farmoni: <https://lex.uz/ru/docs/-5030957>

2 O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020–yil 6–noyabrdagi "O'zbekistonning yangi taraqqiyot davrida ta'lim-tarbiya va ilm-fan sohalarini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF–6108–son Farmoni: <https://lex.uz/ru/docs/-5085999>

3 O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020–yil 7–avgustdagi "O'zbekiston Respublikasida uzluksiz boshlang'ich, o'rta hamda o'rta maxsus professional ta'lim tizimini tartibga soluvchi normativ-huquqiy hujjatlarni tasdiqlash to'g'risida"gi 466–son qarori: <https://lex.uz/docs/-4945840>

4 O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021–yil 17–fevraldagi "Sun'iy intellekt texnologiyalarini jadal joriy etish uchun shart-sharoitlar yaratish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ–4996–son qarori: <https://lex.uz/ru/docs/-5297046>

5 O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021–yil 26–avgustdagi "Sun'iy intellekt texnologiyalarini qo'llash bo'yicha maxsus rejimni joriy qilish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ–5234–son qarori: <https://lex.uz/docs/-5603319>

6 O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021–yil 29–noyabrdagi "Sun'iy intellekt texnologiyalarini qo'llab-quvvatlash uchun maxsus rejim tashkil etish va uning faoliyatini yo'lga qo'yish tartibi to'g'risidagi nizomni tasdiqlash haqida"gi 717–son qarori: <https://lex.uz/docs/-5746496>

7 O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024–yil 14–oktabrdagi PQ–358–son "Sun'iy intellekt texnologiyalarini 2030–yilga qadar rivojlantirish strategiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi PQ–358–son qarori: <https://www.lex.uz/docs/-7158604>

8 O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025–yil 22–oktabrdagi "Sun'iy intellekt texnologiyalarini yanada rivojlantirishga oid qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PF–189–son Farmoni: <https://lex.uz/docs/-7789403>

9 O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025–yil 30–oktabrdagi "Sun'iy intellekt texnologiyalariga asoslangan loyihalarni qo'llab-quvvatlashga oid qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PQ–320–son qaror: <https://www.lex.uz/uz/docs/-7804375>

qiy-huquqiy kompetensiyalarni shakllantirishning nazariy asoslarini ochib berish; xalqaro tajribani o'rganish va uni O'zbekiston ta'lim tizimi sharoitiga moslashtirish imkoniyatlarini aniqlash.

Tadqiqot mavzusining tanlanishi davlat ta'lim siyosati, Prezident tomonidan ilgari surilayotgan raqamli transformatsiya g'oyalari hamda pedagog kadrlar tayyorlash sifatini oshirish zarurati bilan uzviy bog'liqdir. Mazkur tadqiqot natijalari bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarini zamonaviy raqamli ta'lim muhitida samarali kasbiy faoliyatga tayyorlashda muhim ilmiy va amaliy ahamiyat kasb etadi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLARNING SHARHI

Bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarini sun'iy intellekt texnologiyalaridan samarali foydalanishga tayyorlash masalasi so'nggi yillarda pedagogika, ta'lim texnologiyalari va raqamli savodxonlik yo'nalishlarida olib borilayotgan ilmiy tadqiqotlarning muhim obyektiga aylanib bormoqda (Holmes et al., 2019; OECD, 2021). Ushbu mavzu bo'yicha adabiyotlar tahlili mavjud ilmiy qarashlar, konseptual yondashuvlar va metodik yechimlarni aniqlash, shuningdek, tadqiq etilayotgan muammoning dolzarbligini asoslash imkonini beradi.

Xalqaro ilmiy tadqiqotlarda sun'iy intellekt texnologiyalarining ta'lim tizimiga integratsiyasi, avvalo, o'qituvchining kasbiy kompetensiyasi bilan uzviy bog'liq holda talqin qilinadi. Luckin, Holmes, Griffiths va Forcier (2016) sun'iy intellekt texnologiyalarini ta'lim jarayonida qo'llash samaradorligi ko'p jihatdan pedagogning raqamli savodxonligi, texnologik ishonchi hamda didaktik qarorlar qabul qilish qobiliyatiga bog'liq ekanligini ta'kidlaydi. Mualliflarning fikriga ko'ra, boshlang'ich ta'limda sun'iy intellekt o'quv jarayonini shaxsiylashtirish, baholash jarayonlarini avtomatlashtirish va o'quvchilar faoliyatini chuqur tahlil qilish imkonini yaratadi (Luckin et al., 2016).

Zawacki-Richter, Marín, Bond va Gouverneur (2019) tomonidan olib borilgan tizimli sharhda oliy ta'lim hamda pedagog kadrlar tayyorlash tizimida sun'iy intellektga oid tadqiqotlar soni izchil ortib borayotgani qayd etilgan. Shu bilan birga, mualliflar o'qituvchilarni sun'iy intellekt asosidagi texnologiyalardan foydalanishga tayyorlash masalasi yetarli darajada tizimlashtirilmaganini tanqidiy baholaydi. Mazkur holat bo'lajak o'qituvchilar tayyorgarligini ilmiy asoslangan pedagogik modellarga tayangan holda rivojlantirish zaruratini yuzaga chiqaradi (Zawacki-Richter et al., 2019).

Ertmer va Ottenbreit-Leftwich (2010) o'qituvchilarning texnologik innovatsiyalarni qabul qilishi va ulardan foydalanishi pedagogik e'tiqodlar, kasbiy motivatsiya hamda institutsional madaniyat bilan uzviy bog'liq ekanligini ilmiy jihatdan asoslab beradi. Ushbu yondashuv sun'iy intellekt texnologiyalarini ta'lim jarayoniga joriy etishda faqat texnik tayyorgarlik emas, balki pedagogik-didaktik kompetensiyalarni shakllantirish ham muhim ahamiyat kasb etishini ko'rsatadi. Ayniqsa, boshlang'ich ta'limda ushbu jihat o'qituvchining tarbiyaviy va rivojlantiruvchi funksiyalari bilan chambarchas bog'liqdir (Ertmer & Ottenbreit-Leftwich, 2010).

Finlyandiya, Singapur va AQSh ta'lim tizimlariga oid tadqiqotlarda bo'lajak o'qituvchilarni raqamli hamda sun'iy intellekt kompetensiyalariga tayyorlash jarayoni tizimli va institutsional darajada tashkil etilgani alohida ta'kidlanadi. OECD (2021) hisobotiga ko'ra, pedagoglarni tayyorlash dasturlariga sun'iy intellekt asoslari, ma'lumotlar tahlili va raqamli etika masalalarini integratsiyalash ta'lim sifatini oshirishning muhim omillaridan biri hisoblanadi. Ushbu ilg'or tajribalar boshlang'ich ta'lim uchun moslashuvchan va natijador pedagogik modellarni ishlab chiqish zarurligini ko'rsatadi.

Mahalliy ilmiy adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, O'zbekistonda raqamli ta'lim va axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish masalalari bo'yicha muayyan ilmiy izlanishlar mavjud bo'lsa-da, bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini aynan sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanishga tayyorlashning pedagogik asoslari yetarli darajada yoritilmagan. Mavjud tadqiqotlar asosan umumiy raqamli savodxonlik va AKT kompetensiyalarini rivojlantirishga qaratilgan bo'lib, sun'iy intellektning didaktik hamda axloqiy-huquqiy jihatlari ikkilamchi planda qolmoqda.

Shu bois, mazkur tadqiqot adabiyotlarning tanqidiy tahliliga tayangan holda bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarini sun'iy intellekt texnologiyalaridan samarali foydalanishga tayyorlashning pedagogik asoslarini aniqlash, mavjud ilmiy bo'shliqlarni belgilash hamda tadqiqot savollarini yanada aniqlashtirishni maqsad qiladi. Tahlil so'nggi yillarda nufuzli xalqaro ilmiy jurnallarda chop etilgan maqolalar, monografiyalar va tahliliy hisobotlar asosida, Google Scholar (www.scholar.google.com) qidiruv tizimi orqali tanlangan manbalarga tayangan holda amalga oshirildi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

O'tkazilgan tahlillar shuni ko'rsatdiki, bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarini sun'iy intellekt texnologiyalaridan samarali foydalanishga tayyorlash jarayoni bir qator pedagogik omillarga bevosita bog'liqdir. Xususan, o'qituvchilarning raqamli savodxonligini rivojlantirish, sun'iy intellektga asoslangan ta'lim vositalarining didaktik imkoniyatlarini anglash hamda ularni o'quv faoliyatiga maqsadga muvofiq integratsiya qilish muhim ahamiyat kasb etadi.

Tahlil natijalari sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish jarayoni faqat texnik ko'nikmalar bilan cheklanmasligini, balki pedagogik tafakkur, metodik moslashuvchanlik va reflektiv yondashuv bilan chambarchas bog'liqligini ko'rsatdi. Shuningdek, ta'lim jarayonida sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish bo'lajak o'qituvchilarda o'quv jarayonini shaxsga yo'naltirish, differensial yondashuvni qo'llash hamda o'quvchilarning kognitiv faolligini oshirish imkoniyatlarini kengaytiradi.

Olingan natijalar asosida sun'iy intellekt texnologiyalarini o'qituvchilarni tayyorlash mazmuniga bosqichma-bosqich kiritish, metodik ta'minotni takomillashtirish va pedagogik kompetensiyalarni izchil rivojlantirish zarurligi ilmiy jihatdan asoslandi. Tadqiqot xulosalari kelgusida boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarini tayyorlash tizimini modernizatsiya qilish jarayonida nazariy va amaliy asos bo'lib xizmat qilishi mumkin.

TAHLIL VA NATIJALAR

Tadqiqot jarayonida to'plangan nazariy va analitik materiallar bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarini sun'iy intellekt texnologiyalaridan samarali foydalanishga tayyorlash jarayoni tizimli va ko'p komponentli tuzilishga ega ekanini ko'rsatdi. Tahlil natijalari ushbu jarayonni faqat texnologik tayyorgarlik bilan cheklab bo'lmasligini, balki u pedagogik mazmun, metodik yondashuv hamda kasbiy tafakkur rivoji bilan uzviy bog'liqligini tasdiqladi.

O'rganilgan ilmiy manbalar va amaliy tajribalar asosida aniqlanishicha, sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanishga tayyorlik quyidagi asosiy tarkibiy qismlarni qamrab oladi: motivatsion-qiyamatli munosabat, raqamli-pedagogik bilimlar, metodik moslashuvchanlik hamda reflektiv tahlil ko'nikmalari. Mazkur komponentlarning yetarli darajada shakllanmaganligi sun'iy intellekt imkoniyatlaridan fragmentar va yuzaki foydalanishga olib kelmoqda.

Tahlil shuni ko'rsatdiki, mavjud pedagog kadrlar tayyorlash jarayonida sun'iy intellekt texnologiyalariga doir bilimlar ko'proq nazariy tavsifda berilib, ularning boshlang'ich ta'lim fanlari mazmuniga integratsiyasi yetarli darajada yo'lga qo'yilmagan. Natijada bo'lajak o'qituvchilarda sun'iy intellekt vositalarini dars jarayonida didaktik maqsadlarga muvofiq qo'llash bo'yicha barqaror metodik tasavvurlar shakllanmayapti.

Olib borilgan tahlillar asosida sun'iy intellekt texnologiyalarini o'qituvchilarni tayyorlash jarayoniga kiritishda quyidagi pedagogik sharoitlarning samaradorligi aniqlandi: ta'lim mazmunini amaliy topshiriqlar bilan boyitish, fanlararo integratsiyani kuchaytirish, muammoli vaziyatlarga asoslangan o'qitish metodlarini qo'llash hamda raqamli ta'lim muhitidan faol foydalanish. Ushbu sharoitlar bo'lajak o'qituvchilarda sun'iy intellekt texnologiyalariga nisbatan ongli va mas'uliyatli munosabatni shakllantirishga xizmat qiladi.

Natijalar shuni ko'rsatadiki, sun'iy intellekt texnologiyalaridan samarali foydalanishga tayyorlash pedagogik jarayonni shaxsga yo'naltirilgan, kompetensiyaviy va reflektiv yondashuvlar asosida tashkil etishni talab etadi. Bu esa boshlang'ich ta'lim o'qituvchisining kasbiy faoliyatini zamonaviy ta'lim talablariga mos ravishda takomillashtirish imkonini beradi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Mazkur tadqiqot bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarini sun'iy intellekt texnologiyalaridan samarali foydalanishga tayyorlash jarayonining pedagogik asoslarini aniqlashga qaratildi. Tadqiqotda belgilangan maqsadga erishildi, qo'yilgan vazifalar izchil tahlil asosida bajarildi hamda tadqiqot savollari mantiqan asoslangan javoblarga ega bo'ldi. Olib borilgan nazariy tahlillar natijasida sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanishga tayyorlik boshlang'ich ta'lim o'qituvchisi kasbiy kompetensiyasining muhim tarkibiy qismi ekanligi ilmiy jihatdan asoslandi.

Tadqiqot natijalari bo'lajak o'qituvchilarni sun'iy intellekt texnologiyalariga tayyorlash jarayoni faqat texnik bilim va ko'nikmalarni egallash bilangina cheklanmasligini, balki mazkur jarayon pedagogik fikrlash, metodik moslashuvchanlik hamda mas'uliyatli kasbiy pozitsiyani shakllantirish bilan chambarchas bog'liq ekanini ko'rsatdi. Shuningdek, pedagog kadrlar tayyorlash tizimida sun'iy intellekt imkoniyatlarini boshlang'ich ta'lim mazmuniga moslashtirilgan holda integratsiyalash zarurligi aniqlandi.

Tadqiqot davomida aniqlangan asosiy xulosalardan biri shundan iboratki, bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarining sun'iy intellekt texnologiyalaridan samarali foydalanishga tayyorligi tizimli pedagogik sharoitlar majmuasi asosida shakllantirilgandagina barqaror natija beradi. Bunday sharoitlar qatoriga ta'lim mazmunining kompetensiyaviy asosda yangilanishi, amaliy yo'naltirilgan o'quv topshiriqlarining ustuvorligi, fanlararo integratsiya hamda reflektiv o'rganish mexanizmlarining joriy etilishi kiradi.

Olingan natijalarga tayangan holda quyidagi amaliy takliflar ilgari suriladi:

- pedagog kadrlar tayyorlash dasturlariga sun'iy intellekt texnologiyalariga oid maxsus modullarni kiritish;
- boshlang'ich ta'lim fanlari misolida sun'iy intellekt vositalaridan foydalanish bo'yicha metodik tavsiyalar ishlab chiqish;

- bo'lajak o'qituvchilar uchun raqamli va sun'iy intellekt kompetensiyalarini rivojlantirishga yo'naltirilgan amaliy seminar va treninglarni tashkil etish;
- sun'iy intellektdan foydalanish jarayonida pedagogik hamda axloqiy-me'yoriy masalalarga alohida e'tibor qaratish.

Mazkur tadqiqot natijalari kelgusidagi ilmiy izlanishlar uchun metodologik va mazmuniy asos bo'lib xizmat qilishi mumkin. Jumladan, bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarining sun'iy intellekt kompetensiyalarini baholash mezonlarini ishlab chiqish, sun'iy intellekt texnologiyalarining o'quvchilarning bilish faoliyatiga ta'sirini tadqiq etish hamda ushbu texnologiyalar asosida innovatsion didaktik modellar yaratish istiqbolli tadqiqot yo'nalishlari sifatida qaraladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining PF-6079-sonli farmoni, 2020-10-05
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining PF-6108-sonli farmoni, 2020-11-06
3. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 466-sonli qarori, 2020-08-07
4. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining PQ-4996-sonli qarori, 2021-02-17
5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining PQ-5234-sonli qarori, 2021-08-26
6. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining PQ-358-sonli qarori, 2024-10-14
7. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining PF-189-sonli farmoni, 2025-10-22
8. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining PQ-320-sonli qarori, 2025-10-30
9. Braun V., Clarke V. Using thematic analysis in psychology // *Qualitative Research in Psychology*. – 2006. – Vol. 3, № 2. – P. 77–101.
10. Creswell J. W., Plano Clark V. L. *Designing and conducting mixed methods research*. 3rd ed. – Thousand Oaks, CA: Sage, 2018. – 432 p.
11. Ertmer P. A., Ottenbreit-Leftwich A. T. Teacher technology change: How knowledge, confidence, beliefs, and culture intersect // *Journal of Research on Technology in Education*. – 2010. – Vol. 42, № 3. – P. 255–284.
12. Holmes W., Bialik M., Fadel C. *Artificial intelligence in education: Promises and implications for teaching and learning*. – Center for Curriculum Redesign, 2019. – 312 p.
13. Luckin R., Holmes W., Griffiths M., Forcier L. B. *Intelligence unleashed: An argument for AI in education*. – London: Pearson, 2016. – 280 p.
14. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2030-yilgacha ta'lim strategiyasi. – Tashkilot: Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi, 2023. – 56 b.
15. OECD. *Teachers and AI: Implications for professional learning*. – OECD Publishing, 2021. – 84 p.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
  - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
  - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
  - 13.00.03 Maxsus pedagogika
  - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
  - 13.00.07 Ta'limda menejment
  - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
  - 07.00.00 Tarix fanlari
  - 19.00.00 Psixologiya fanlari
  - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
  - 02.00.00 Kimyo fanlari
  - 03.00.00 Biologiya fanlari
  - 09.00.00 Falsafa fanlari
  - 10.00.00 Filologiya fanlari
  - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2025. №12

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzirimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.